

Lehiaren
Euskal Agintaritza
Autoridad Vasca
de la Competencia

ARABAKO LURRALDE HISTORIKOKO TOKI ADMINISTRAZIOKO IDAZKARI, KONTU-HARTZAILE ETA DIRUZAINEN ELKARGO OFIZIALAREN ESTATUTUEI BURUZKO TXOSTENA

LEA/AVC 308-ARAU-2018 espedientea

Aurkibidea:

I. AURREKARIAK ETA LEA-REN ESKUMENA	1
1. Aurrekariak	1
2. LEAren eskumena	2
II. AURRETIKO HAUSNARKETA JURIDIKOAK	2
III. LEHIAREN ARAUDIARI BURUZKO HAUSNARKETAK	4
IV. ONDORIOAK	7

Osoko bilkura

Alba Urresola Clavero andrea, presidentea
Rafael Iturriaga Nieva jauna, kontseilukidea
Enara Venturini Álvarez, kontseilukidea
Lourdes Muñoa Corral, idazkaria

Lehiaren Euskal Kontseiluak (aurrerantzean, LEK), adierazi bezala osatuta 2019ko otsailaren 15ean eginiko bileran, txosten hau onartu du LEA/AVC 308-ARAU-2018 espedientean.

I. AURREKARIAK ETA LEA-REN ESKUMENA

1. Aurrekariak

1. 2018ko urriaren 11n, Lehiaren Euskal Agintaritzan (LEA) sartu zen Eusko Jaurlaritzaren Gobernantza Publiko eta Autogobernu Saileko Toki Administrazioekiko Harremanetarako eta Administrazio Erregistroetako

Zuzendaritzaren idazki bat. Bertan eskatzen zen Arabako Lurralde Historikoko Toki Administrazioari Idazkari, Kontu-hartzaile eta Diruzainen Elkargo Ofizialaren estatutuen aldaketari (estatutuak) buruzko txosten bat emateko. Eskariarekin batera, aldatutako estatutuen kopia bat bidali zuten.

2. LEAren eskumena

2. Lehiaren Euskal Agintaritzari buruzko Legeak 3.3 eta 10.n artikuluetan erakundeari lehia sustatzeko eman dizkion eskumenei hala baimenduta egin dugu txosten hau¹. Funtzio horren xedea da Euskadiko merkatuetan benetako lehia sustatzea, kontsulta-izaerako ebazpenen eta zehapenekoak ez diren ebazpenen bidez; ebazpen horien artean, nabarmentzekoak dira administrazio publikoei dagozkienak.

3. Arabako Lurralde Historikoko Toki Administrazioari Idazkari, Kontu-hartzaile eta Diruzainen Elkargo Ofizialaren (elkargoa) estatutu aldatuen azterketan bi gomendio mota egingo dira: arau-hauste posibleak aipatzen dituztenak, alde batetik, eta, estatutuetan jasotako aukera indarreko legeriaren guztiz kontrakoa izan ez arren, lehiari kalte gutxiago egiten dioten beste aukera batzuk posible direneko kasuak. Azken kasu horretan, interes publikoarentzat onuragarriagoak diren alternatibak proposatuko dira.

Txosten hau egituratzeko, kategoria materialak hartu ditugu kontuan; hau da, ez diogu jarraitu artikuluen ordenari. Hala ere, argiagoa izan dadin, oinarriko arauen testuak aipatu ditugu epigrafe bakoitzean, eta adierazi dugu Estatutuetako zer manamendutan duten eragina eta zer iritzi dugun.

II. AURRETIKO HAUSNARKETA JURIDIKOAK

4. Elkargo profesionalen gaineko gure antolamendu juridikoak oinarri konstituzionala dauka. Hain zuzen ere, zera ezartzen du Espainiako Konstituzioaren 36. artikulua: «Legeak elkargo profesionalen araubidea ezarri eta tituludun lanbideen jarduera arautuko du. Elkargoen barne-egiturak eta funtzionamenduak demokratikoak izan beharko dute».

5. Elkargodun lanbideak lehia askearen araubidean egin behar dira, eta guztiz aplikatu behar zaie Lehiaren Defentsarako Legea (LDL)².

¹ EAEko 1/2012 Legea, otsailaren 2koa, Lehiaren Euskal Agintaritzari buruzkoa (EHAA, 29. zk., 2012ko otsailaren 9koa).

² 15/2007 Legea, uztailaren 3koa, Lehia Defendatzekoa. BOE, 159. zk., 2007ko uztailaren 4koa; abenduaren 22ko 39/2010 Legearen bidez aldatua, BOE-A-2010-19703; 2/2011 Legea, martxoaren 4koa, BOE-A-2011-4117, eta 3/2013 Legea, ekainaren 4koa, BOE-A-2013-5940.

6. Estatuko eta autonomia-erkidegoetako araudia Europar Batasuneko zerbitzuen zuzentzarauaren aurrekoa da: Elkargo Profesionalen Legea (EPL) eta tituludun lanbideei eta profesionalen elkargo eta kontseiluei buruzko Legea (18/1997 Legea). Hala ere, zuzentzarauaren transposizioa egiteko Estatuko eta autonomietako arau ugari aldaketak eragin zituzten elkargo profesionalen jarduteko araubidean, batik bat «Aterki Legea» eta «*Omnibus* Legea» delakoek eta, EAEn, 7/2012 Legeak³.

7. 18/1997 Legearen xedea hau da: «Tituludun lanbideek Euskal Autonomia Erkidegoko lurraldean aurrera daramaten jarduna eta lurralde horretan bertan diharduten elkargo eta kontseilu profesionalak arautzea. Oinarrizko legerian edota arlo horretako legerian jartzen duena ere kontuan hartu beharko da». Zioen azalpenak dioenez, Euskal Autonomia Erkidegoak soilik dituen eskumenak erabiliz egindakoa da araudia, Espainiako Konstituzioaren 139. artikuluari kalte egin gabe, betiere. Hain zuzen ere, zera xedatzen da artikuluko horretan: «Ezin du inolako agintarik neurririk hartu, baldin eta neurri horiek, zuzenean edo zeharka, oztopatzen badute Espainiako lurralde osoan gizabanakoek askatasunez zirkulatzea eta bertan ezartzea, eta ondasunek askatasunez zirkulatzea».

Testu bateratua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-12946>. Egoera horren iturburuan, Europar Batasuneko Zerbitzuen Zuzentzaraua aplikatzearen ondoriozko zenbait arau-aldaketa daude.

³ 2006/123/EE Zuzentzaraua, 2006ko abenduaren 12koa, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, barne-merkatuko zerbitzuei buruzkoa, Europar Batasunaren Aldizkari Ofiziala, L 376/36, 2006ko abenduaren 27koa.

Estatuko 2/1974 Legea, otsailaren 13koa, Elkargo Profesionalen buruzkoa (BOE, 40. zk., 1974ko otsailaren 15ekoa); honako hauek aldatu dutena: 74/1978 Legeak, abenduaren 26koa (BOE-A-1979-697); 5/1996 Errege Dekretuak, ekainaren 7koa (BOE-A-1996-13000); 7/1997 Legeak, apirilaren 14koa, (BOE-A-1997-7879); 6/1999 Errege Lege Dekretuak, apirilaren 16koa (BOE-A-1999-8577); 6/2000 Errege Lege Dekretuak, ekainaren 23koa (BOE-A-2000-11836); 25/2009 Legeak, abenduaren 22koa (BOE-A-2009-20725); 5/2012 Legeak, uztailaren 6koa (BOE-A-2012-9112). Testu bateratua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1974-289&b=2&tn=1&p=20091223>.

18/1997 euskal Legea, tituludun lanbideei eta profesionalen elkargo eta kontseiluei buruzkoa (EHAA, 237. zk., 1997ko abenduaren 11koa).

Azaroaren 23ko 17/2009 Legea, zerbitzu-jardueretara oztoporik gabe iristeari eta zerbitzuetan oztoporik gabe jarduteari buruzkoa, Aterki Legea deitua (BOE, 283. zk., 2009ko azaroaren 24koa); abenduaren 22ko 25/2009 Legea, zerbitzu-jardueretan aske sartzeari eta aritzeari buruzko Legeari egokitzeko zenbait lege aldatzen dituena, Omnibus Lege deitua (BOE, 308 zk., 2009ko abenduaren 23koa); eta Eusko Legebiltzarraren 7/2012 Legea, apirilaren 23koa, barne-merkatuko zerbitzuei buruzko zuzentzaraua egokitze aldera zenbait lege aldatzen dituena, eta tituludun lanbideei eta profesionalen elkargo eta kontseiluei buruzko 18/1997 euskal Legea aldatzen duena (EHAA, 84. zk., 2012ko apirilaren 30ekoa).

8. Hori dela eta, Arabako Lurralde Historikoko Toki Administrazioiko Idazkari, Kontu-hartzaile eta Diruzainen Elkargo Ofizialak (elkargoa) 18/1997 Legean ezarritakoari jarraitu behar dio, Europar Batasunaren araudira egokitzeko 2012an egindako aldaketen ondoren indarrean dagoen testuari, hain zuzen. Arau horren bederatzigarren xedapen gehigarriak ezarritakoari jarraituz, «elkargo profesionalen araubidearen oinarriak arautzen dituzten manamenduak bere osotasunean edo zati batean jasotzen dituzten lege honetako atalak legegintza-sistematikari jarraitzeagatik sartu dira testu honetan. Horren ondorioz, atal horiek ere aldatutzat joko dira agindu haiek aipatu den oinarriko araudian birmoldatzen diren unean».

III. LEHIAREN ARAUDIARI BURUZKO HAUSNARKETAK

9. Elkargoan estaturako gaikuntza duten eta borondatez atxikitze eskatzen duten toki-administrazio funtzionarioak biltzen dira⁴. Izendapena eduki behar dute Araban kategoria horretako lanpostu bat betetzeko.

10. Estaturako gaikuntza duten eta Toki Korporazioetan zerbitzu profesionalak ematen dituzten funtzionarioak Toki Administrazioiko Idazkari, Kontu-hartzaile eta Diruzainak dira. Haien eta toki-administrazioaren artean administrazio-zuzenbideko lotura berezia dago.

11. Funtzionario horiek honako funtzio publiko hauek bete behar dituzte, Toki Korporazio guztietan beharrezkoak direnak⁵:

- a) Idazkaritzakoak, fede publikokoak eta aginduzko lege-aholkularitzakoak barne.
- b) Kontu-hartzailera eta Diruzaintzakoak, ekonomia-finantzen eta aurrekontuen kudeaketaren barneko kontrol eta ikuskapenekoak, eta kontabilitatekoak, diruzaintzakoak eta diru-bilketakoak barne.
- c) Idazkaritza eta Kontu-hartzailertza, horri dagozkiola fede publikokoak eta aginduzko lege-aholkularitzakoak eta ekonomia- eta finantza-kudeaketaren eta aurrekontu-kudeaketaren barneko kontrol eta fiskalizaziokoak eta kontabilitate, diruzaintza eta diru-bilketakoak.

⁴ 2008ko ekainaren 20ko Agindua, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantza sailburuarena, Arabako Lurralde Historikoko Toki Administrazioiko Idazkari, Kontu-hartzaile eta Diruzainen Elkargo Ofizialaren estatutuak onartzeko dena. EHAA, 173 zk., osteguna, 2008ko irailaren 11koa. Estatutuen 8. artikulua, elkargokidetzaren arautzen duen horrek, lehenengo paragrafoan zera ezartzen du: Arabako Lurralde Historikoko Elkargoak estatu mailako habilitazioa duten eta Arabako Lurralde Historikoan jarduten duten funtzionarioak barne hartzen ditu, baldin eta euren borondatez hori eskatzen badute.

⁵ 128/2018 Errege Dekretua, martxoaren 16koa, Estaturako gaikuntza duten toki-administrazio funtzionarioen araubide juridikoa arautzen duena. BOE 67. zk., 2018ko martxoaren 17koa. Ikus 2.etik 5.era bitarteko artikulua.

12. Estaturako gaikuntza duten toki-administrazioko funtzionarioen eskala honako azpieskala hauetan banatzen da⁶:

- a) Idazkaritza.
- b) Kontu-hartzaitza eta Diruzaintza.
- c) Idazkaritza eta Kontu-hartzaitza.

13. Elkargoaren helburuak eta egitekoak honako hauek dira, besteak beste:

5. artikulua. Elkargoaren helburua

Haxe da Idazkari, Kontu-hartzaile eta Diruzainen Arabako Elkargo Ofizialaren helburua: Lanbidea ordezkatzeta eta elkargokideen interes profesionalak defendatzea, batik bat, Administrazioekin eta botere publikoekin dituzten harremanetan:

6. artikulua. Elkargoaren egitekoak

1.- Elkargoaren berezko egitekoak dira (betiere, bere helburuak lortze aldera), Elkargo Profesionalei buruzko estatu- eta autonomia-mailako legeriatik, Estatutu hauen edukitik eta lanbidearen definiziotik sortzen direnak; eta bereziki, honako hauek:

- a) Legeen eta aplikatu beharreko beste arau batzuen esparruan, eta eskumena duten administrazio publikoekin lankidetzan, Idazkari, Kontu-hartzaile, Diruzain eta Idazkari-Kontu-hartzaile lanbideen jarduna antolatu eta zaintzea.(...)

14. Elkargokide izatea borondatezkoa eta ez da lanbidean aritzeko baldintza; horrenbestez, ez dago justifikaturik berari lanbidea antolatu, zaindu, ordezkatu eta defendatzea egozte. Funtzionario publikoak direnez, lanbidea “antolatu eta zaintzeko” zeregina legelariak eta, hala badagokio, administrazio eskudunek bete ahalko dute.

Bestalde, era berean, baliteke Elkargoaren xede berberak edo antzeko xedeak dauzkaten beste elkargo profesional batzuk egotea, eta funtzionarioak horietako kide bihurtzea. Horregatik, Estatutuen 5. eta 6. artikulua aldatzea eskatzen dugu, elkargoari lanbidea ordezkatu, zaindu, defendatu eta antolatzea egozten baitiote behar ez bezala.

15. Bestalde, Estatutuek, elkargokide berriak sartzeko prozedura arautzean honako aurreikuspen hau sartzan dute: Elkargoko Lehendakariak Arabako Lurralde Historikoko Toki Korporazio bateko lanpostu bat betetzeko izendapena daukaten funtzionarioak elkargoan sartzera gonbidatu ahalko ditu.

11. artikulua. Elkargoan sartzeko prozedura

⁶ Ikus martxoaren 16ko 128/2018 Errege Dekretuaren, Estaturako gaikuntza duten toki-administrazioko funtzionarioen araubide juridikoa arautzen duenaren 17. artikulua.

1. Arabako Lurralde Historikoaren barruan funtzionario bat izendatzen denean estatu-mailako habilitazioa duten funtzionarioei gordetako lanpostu bat betetzeko, Elkargoko lehendakariak elkargokidetzeko gonbitea egingo die. (...)

Hala ere, Elkargoari borondatez atxikitzeko ezin da ezinbesteko baldintza izan Lehendakariak elkargokidetzeko gonbitea egitea kategorian horietako lanpostu bat Arabako Lurralde Historikoko toki-korporazio batean betetzeko izendatutako funtzionarioei. Horregatik, Elkargoan sartzeko prozeduratik Lehendakariak nahitaez gonbitea egin beharra ezabatzea eskatzen dugu.

16. Azkenik, Lehiaren Batzorde Nazionalak (LBN), zerbitzuen zuzentzarauaren transposizioaren ondorengo elkargo profesionaleri buruzko txostenean, adierazi du, elkargoko kide izatea nahitaezkoa ez den lanbideetan, elkargo profesionalen funtzioak gainerako elkarte profesionalak dituztenen antzekoak direla. Hortaz, ez du ematen justifikatua dagoenik elkargoek pribilegiozko estatus bati eustea, eta gomendagarria izan liteke, efizientziarengatik, elkarte bezala eratzea⁷.

«Printzipioz, lanbide elkargodunek, beren izaeragatik, elkargo bat dute. Baina badira elkargokide izatea nahitaezkoa ez den arren, elkargo profesionala duten lanbide tituludunak. Elkargokide izatea nahitaezkoa ez den lanbideak daudenez, zalantzan ipin liteke elkargo profesional horien izaera publikoa; izan ere, kasu horietan, beren xedek ia bat datoz elkarte profesionalak dituztenekin. Edonola ere, horren ondorioz, egungo ordenamendu juridikoan, lanbide elkargodunaren kontzeptua zabalagoa da, eta elkargokide izatea nahitaezkoa izan ez arren elkargo profesionala duten lanbideak ere barne hartzen ditu».

«Azkenik, beharrezkoa da elkargokide izatea nahitaezkoa ez den lanbideei buruzko hausnarketa bat egitea. Teorian, elkargokide izatea nahitaezkoa ez den lanbideetan, elkargo profesionalak elkarte profesionalen antzeko funtzioak dituzte, eta izatez elkarrekin lehiari aritzen dira profesionalen ordezkari izateko, eta kasu horretan ez dirudi justifikatua dagoenik elkargoek duten pribilegiozko estatusari eustea. Alabaina, EPLk eta beste lege batzuek pribilegio ugari aitortzen dizkiete elkargo profesionali, elkarrean aurrean, hala nola, korporazio publikoaren izaera, agintaritza eskudunaren izaera, izena, peritu judizialen zerrendetan eta antzekoetan duten papera, oniritziak eta txosten honen gainerako ataletan aipatutako beste gai batzuk. Beharrezkoa da legegileak jakitea, elkargokide izateko beharrik ez dagoen lanbideetako elkargoei EPLk ematen dien egungo estatusari eustea erabakitzen badu, lehiarentzako mugak eragin ditzakeela elkargoei zenbait pribilegio aitortzeak. Horregatik, komenigarria litzateke pribilegio horiek kentzea edo, mantentzea erabakitzen badu, justizia, proportzionaltasun eta diskriminaziorik ezaren printzipioak oinarri hartzea».

⁷ LEHIAREN BATZORDE NAZIONALA. *Zerbitzuen Zuzentzarauaren transposizioaren ondorengo Elkargo Profesionaleri buruzko txostena*, Madril, 2011. 11., 12. eta 22. or. Hemen eskuratu daiteke: https://www.cnmc.es/Portals/0/Ficheros/Promocion/Informes_y_Estudios_Sectoriales/2012/Informe%20Colegios%20Profesionales%20tras%20Directiva%20de%20Servicios.pdf.

Era berean, LBNk adierazi du, zerbitzu profesionalen lege-aurreproiektuari buruzko txostenean, elkargokide izatea nahitaezkoa ez den lanbideetan elkargo profesionalak beharrik gabe eusten dietela zenbait pribilegiori (korporazio publikoa, perituen zerrendak, oniritziak, eta abar), eta arrazoizkoagoa dela elkarte profesional bilakatzea eta izen hori hartzea⁸.

«(...) behararen eta proportzionaltasunaren irizpideen arabera, desiragarria izango zen borondatezko kideztza duten elkargoak zuzenbide pribatuko erakunde bihurtzeko aukera baloratzea, aurreproiektuaren 28. artikuluan eta zortzigarren xedapen gehigarrian hautatu den aukeraren ordez. Horrela, gainera, arau-esparru sinple eta argiago bat ezarriko zen guztiontzat.»

IV. ONDORIOAK

Lehenengoa. Ez dago justifikaturik Elkargoari lanbidea antolatu, zaindu, ordezkatu eta defendatzeko eginkizuna egozte. Izan ere, Elkargoari atxikitzea borondatezkoa da eta ez da nahitaezkoa funtzio publikoa den eta, beraz, araudi batek arautzen duen lanbide batean aritzeko. Horregatik, 5. artikulua (Elkargoaren helburua) eta 6.1.a artikulua (Elkargoaren egitekoak) aldatzea eskatzen da.

Bigarrena. Elkargoari borondatez atxikitzeko ezin da ezinbesteko baldintza izan Lehendakariak elkargokidetzeko gonbitea egitea kategoriatan horietako lanpostu bat Arabako Lurralde Historikoko toki-korporazio batean betetzeko izendatutako funtzionarioei. Adierazitakoa dela eta, 11.1 artikulua (Elkargoan sartzeko prozedura) aldatzea eskatzen da.

---

⁸ MERKATUEN ETA LEHIAREN BATZORDE NAZIONALA. 110/13 arau-aurreproiektuaren txostena, zerbitzuen eta elkargo profesionalen lege-aurreproiektuari buruzkoa, 21. or https://www.cnmc.es/Portals/0/Ficheros/Promocion/Informes_sobre_normativa/2013/IPNAPLSC_P.pdf